

Maaelu edendav Leader vaatas tagasi ja edasi

Reet Saar

Elle, Euroopa päeval Tallinna lauluväljaku klaassaaalis peetud konverentsil "Euroopa päev Leaderiga" võeti kokku oma senine tegevus Eestis ja vaadati tulevikku.

Eestis tegutses 26 Leaderi kohaliku tegevusgruppi, kelle tegevuspiirkonnad katavad Eestit maakohadest peaaegu 100%. Meie maakonnas tegutsesid Raplamaa Partnerluskogu raames üheksa valda, Järvakandi on liitunud Rohelise Jõeannaga.

Lajahaardeline Leader

Elisel konverentsil kõneles põllumajandusministrilehtlumi kanstler Ants Noot Leaderist kui maaini edendajast, regionaalminister Siim Kiisler käsitles Leaderit regionaalse arengu vaatevinklist. Räägiti kohalikest tegevusgruppidest PRIA koostööpartneritena, tutvustati esimesena alustanud Kagu-Eesti partnerlust, Konsultatsioon- ja koostöökeskuse Geomedia esindaja Rivo Noorikoivi avas kohalike strateegiate visiooni Eesti

maaelu arengust. Filmitingliga ja külaliskuudaja Artur Talvik käsitles Leaderit avalikkuse silmades. Tähtsaks intervjuusid osalejatega, kes tutvustasid standide juures oma tegemist. Raplannalt andis intervjuu puudutavõtte Intarsia esindaja.

Raplamaa Partnerluskogu arendusjuht Iiris Halba tõstis Talviku sõnavõtmest esile mõtet, et kui Leader-meede toetab altpoolt tulevat algatusi, võiks see kajastuda ka konverentsi ülesehituses: enamal võiks anda sõna rohujuure tasandil tegutsesjatele, seejärel ametnikele ja poliitikutele.

Leaderi lähenemise abill edendatakse elu maapirikonnas kohalike inimeste algatuste ja koostöö kaudu. Selle näiteks on kohaliku toidu temaatika, mis on riiklikul tasandil tagasihoidlikult toetatud, kuid kus kohalikul tegevusgrupid on väga aktiivsed olnud. Konverentsil osalejaid koostööga kohalike suupistatega. Mektida võis porgandilaste, kõrvitsakomme ja võililleveini, kui valdi tiksikuid nimetada.

"Ma ei tea, kas Raplannal on peale kärtullivõrvi tugevasti eristuvat oma toodet. Aga me ei pea „spikerdama“, oluline on misalhes teemade

Pärinusemeetmist sai mulju toetust Rapla Rahvakultuuri Selts: valmis 2011. aasta noortepöö "Maa ja ilm" atribuutika.

Foto: HET SAAR

puhul leida oma vastenurk. Konverentsil kuuldi ja nähti paneh mõtte ilukuma," märkis Iiris Halba.

Omanõulised projektid

Raplamaa partnerluskogu assistent Anne Kalf koondas siondile panemiseks tutvustava materjalid maakonnas tehtust. Partnerluskogu arendusjuht Iiris Halba teeloomustas mõnda omaparaseimat

meie maakonnas ellu viidud projekt. Näiteks asulate fiiisilise keskkonna arendamise meetmest viis Märjamaa vallavalitsus mulju ellu projekti "Märjamaa vald nähtavaks", mille käigus paigaldati ligi 800 teede nimesilti ja juhatamisnärki ning 32 infostendi. Teise projektiiga sai Märjamaa lauluväljak uued isepingid, mis mahutavad ligi 900 inimest. Investeeringumeetmest

tõsteti esile OÜ Fleuri Florise ühisalongi üle- ja tervisetoodete arendamise eest. Noortemeetme toel on MTU Raplanna Noored Kohila vallas käima lukanud omapäraste loovustahoori, mis pakub iga kord tutvumiseks erinevaid tegevusi. Noortemeetmest toetati ka maakonna gümnaasiumides läbiviidud populaarseid karjäärpäevi "Miks ma mida teen".

Partinusemeetmist sai mulju toetust Rapla Rahvakultuuri Selts: valmis 2011. aasta noortepöö "Maa ja ilm" atribuutika (maakonna rongkäigu kujundus, kus uude elemendina oli kasutatud ka QR koodi). Kõhale üritustest tõsteti esile EELK Juuru Mihkli koguduse abili läbiviidud Juuru kihelkonnapäeva. Kõige nimetatud projektide elluviijad on partnerluskogu tunnustanud.

Leader on Euroopa Liidus ellu kutsutud maaelu edendamise algatus, mille kandumatusatatakse maapiirkondadelema uusi viise, et olla konkurentsivõimelisem.

Aastateks 2007-2013 on Leaderi tegevuste rahastamiseks Eestis planeeritud 85,9 miljoni eurot. See moodustab riiklikust maaini arenguvast 10%. Rahastamiseks sobivaid projekte välja valides hinduvad kohalikul tegevusgruppi esmalt selle vastavust oma strateegiatele. Kui projekt on kohapeal heaks kiidetud, saab esitada taotluse PRIAse, kes pärast projekti elluviimist maksab välja toetuse.

Esimised toetustaotlused esitati PRIAse 2009. tänavuse aasta alguseks oli PRIAle esitatud 414 väga erinevat taotlust.